

ÇERKEZKÖY TİCARET VE SANAYİ ODASI EKONOMİK, TİCARİ, BEŞERİ, SOSYAL VE FİNANSAL BİLGİLER

MART-1

16 NİSAN 2018

Ayşenur TAŞ

PROJE GELİŞTİRME YÖNETİCİSİ

İlknur İNAL

ULUSLARARASI İLİŞKİLER UZMANI

I. İçindekiler

1. EKONOMİK VERİLER; ENFLASYON VERİLERİ	4
1.1. TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ, MART 2018.....	4
1.1.1. TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ DEĞİŞİM ORANI, MART 2018	5
1.2. YURTIÇİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ, MART 2018.....	5
1.3. YURT İÇİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ DEĞİŞİM ORANI, MART 2018	6
2. EKONOMİK VERİLER; GÜVEN ENDEKSLERİ.....	7
2.1. EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ, MART 2018	7
2.1.1. EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ, ALT KALEMLERİ VE DEĞİŞİM ORANLARI, MART 2018... 7	
2.2. TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ, MART 2018	8
2.3. TEPAV PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ, MART 2018	9
2.3.1. TEPAV PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ DEĞİŞİM ORANLARI, MART 2018.....	9
3. EKONOMİK VERİLER; DIŞ TİCARET	12
3.1 İTHALAT- İHRACAT, ŞUBAT 2018	12
3.2. İHRACATÇI FİRMALARIN KANUNİ MERKEZLERİ BAZINDA İHRACAT PERFORMANSI, MART 2018 (1000 \$)	14
3.1. İLİMİZDEKİ İHRACATÇI FİRMALARIN SEKTÖR İHRACAT PERFORMANSI, MART 2018 (1000 \$).....	15
3.4. İLİMİZDEKİ İHRACATÇI FİRMALARIN ÜLKE İHRACAT PERFORMANSI, ŞUBAT 2018 (1000 \$) ..	16
3.5. İLİMİZE GÖRE ÖNEMLİ SEKTÖRLER BAZINDA ÜLKEMİZİN İLK 5 ÜLKE İHRACAT PERFORMANSI, MART 2018 (1000 \$)	17
4. BEŞERİ-EKONOMİK VERİLER; İSTİHDAM	18
4.1. İŞGÜCÜ MALİYET ENDEKSİ, IV. ÇEYREK EKİM-ARALIK 2017	18
4.1.1. MEVSİM VE TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ ENDEKSLER VE DEĞİŞİM ORANLARI, IV. ÇEYREK: EKİM-ARALIK 2017 [2010=100].....	18
5. İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ, 2017.....	19
6. KULLANILAN VERİLERİN KAYNAKLARI.....	21

II.GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Tüketici Fiyat Endeksi.....	4
Grafik 2: Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi.....	6
Grafik 3: Ekonomik Güven Endeksi.....	7
Grafik 4: Tüketici Güven Endeksi	9
Grafik 5: Perakende İşlerin Geçen Yılın Aynı Ayına Göre Durumu	11
Grafik 6: Tepe'nin Alt Sektör Bazında Değişiminin Geçen Yılın Aynı Ayına Göre Durumu.....	12
Grafik 7: İhracat.....	14
Grafik 8: İthalat.....	14
Grafik 9: İhracatın İthalatı Karşılama Oranı.....	15

III.TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Tüketici Fiyat Endeksi Değişim Oranı.....	5
Tablo 2: Bölgemizde Ana Harcama Grupları Bazında Endeks.....	5
Tablo 3: Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Değişim Oranı.....	6
Tablo 4: Ekonomik Güven Endeksi, Alt Kalemleri Ve Değişim Oranları.....	7
Tablo 5: Tüketici Güven Endeksi, Alt Kalemleri Ve Değişim Oranları.....	9
Tablo 6: TEPAV Perakende Güven Endeksi Değişim Oranları.....	10
Tablo 7: İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansı.....	16
Tablo 8: İlimizdeki İhracatçı Firmaların Sektör İhracat Performansı.....	17
Tablo 9: İlimizdeki İhracatçı Firmaların Ülke İhracat Performansı.....	18
Tablo 10: İlimize Göre Önemli Sektörler Bazında Ülkemizin İlk 5 Ülke İhracat Performansı.....	19
Tablo 11: Mevsim Ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Endeksler Ve Değişim Oranları.....	20
Tablo 12: İşgücü İstatistikleri, 2007-2016.....	21

1. EKONOMİK VERİLER; ENFLASYON VERİLERİ

1.1. TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ, MART 2018

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) aylık %0,99 arttı

TÜFE'de (2003=100) 2018 yılı Mart ayında bir önceki aya göre %0,99, bir önceki yılın Aralık ayına göre %2,77, bir önceki yılın aynı ayına göre %10,23 ve on iki aylık ortalamalara göre %11,14 artış gerçekleşti.

Aylık en yüksek artış %2,03 ile gıda ve alkolsüz içecekler grubunda oldu

Ana harcama grupları itibariyle 2018 yılı Mart ayında endekste yer alan gruplardan, sağlıkta %1,90, giyim ve ayakkabıda %1,05, eğitimde %0,94 ve lokanta ve otellerde %0,83 artış gerçekleşti.

Alkollü içecekler ve tütün grubunda aylık değişim gerçekleşmedi

Ana harcama grupları itibariyle 2018 yılı Mart ayında endekste düşüş gösteren bir grup olmadı.

Yıllık en fazla artış %15,41 ile ev eşyası grubunda gerçekleşti

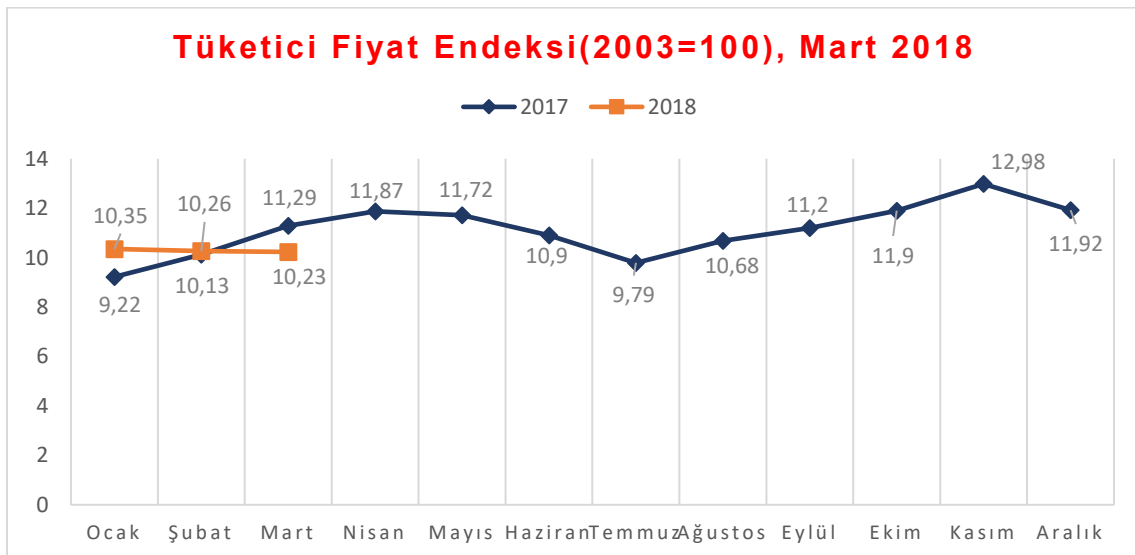
TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre ulaştırma %13,41, lokanta ve oteller %11,67, eğitim ve çeşitli mal ve hizmetler %10,87 ile artışın yüksek olduğu diğer ana harcama gruplarıdır.

Aylık en yüksek artış %1,32 ile TR61 (Antalya, Isparta, Burdur)'da oldu

İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) 2. Düzey 'de bulunan 26 bölge içinde, bir önceki yılın Aralık ayına göre en yüksek artış %3,56 ile TR61 (Antalya, Isparta, Burdur) bölgesinde, bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış %11,36 ile TR31 (İzmir) bölgesinde ve on iki aylık ortalamalara göre en yüksek artış %12,40 ile TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) bölgesinde gerçekleşti.

Mart 2018'de endekste kapsanan 407 maddeden; 34 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 297 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 76 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

Grafik 1: Tüketici Fiyat Endeksi

Kaynak: TÜİK

1.1.1. TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ DEĞİŞİM ORANI, MART 2018

Tablo 1: Tüketici Fiyat Endeksi Değişim Oranı

	Mart 2018	Mart 2017
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	0,99	1,02
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	2,77	4,34
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	10,23	11,29
On iki ayın ortalamalarına göre değişim oranı (%)	11,14	8,21

Kaynak: TÜİK

AÇIKLAMALAR: TÜFE (Açılımı: tüketici fiyatları endeksi) tipik bir tüketicinin satın aldığı belirli bir ürün ve hizmet grubunun fiyatlarındaki ortalama değişimleri gösteren bir ölçüttür. Yıllık enflasyon değerindeki değişimi ölçmek için kullanılır.

TÜFE, İstatistik bilimindeki indeks sayıları ile hesaplanır. Belli bir yıl seçilir ve bu yıl temel yıl kabul edilir. Endeks değeri 100'dür. Bundan sonraki yıllar, yani cari yıllar enflasyon değerlerine göre değişkenlik gösterir ve temel alınan endekste oynamalar olur.

TÜFE'nin yorumlanırken karşılaştırılan dönemler arasındaki toplam ya da fark, belirli bir gelire sahip olan bireyin satın alma gücünün azalıp azalmadığını gösterecektir.

1.2. YURTIÇİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ, MART 2018

Yurt içi üretici fiyat endeksi aylık %1,54 arttı

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2018 yılı Mart ayında bir önceki aya göre %1,54, bir önceki yılın Aralık ayına göre %5,29, bir önceki yılın aynı ayına göre %14,28 ve on iki aylık ortalamalara göre %15,35 artış gösterdi.

Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocakçılığı sektöründe %0,23, imalat sanayi sektöründe %1,79, su sektöründe %0,76 artış, elektrik ve gaz sektöründe ise %0,84 düşüş olarak gerçekleşti.

Aylık en fazla artış temel eczacılık ürünleri ve müstahzarlarında gerçekleşti

Bir önceki aya göre en fazla artış; %5,91 ile temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları, %3,60 ile ana metaller, %2,85 ile motorlu kara taşıtları, römork ve yarı römork olarak gerçekleşti. Buna karşılık ham petrol ve doğal gaz %5,00, elektrik ve gaz %0,84, deri ve ilgili ürünler %0,78 ile bir önceki aya göre endekslerin en fazla düştüğü alt sektörler oldu.

Ana sanayi gruplarında aylık en fazla artış sermaye malında gerçekleşti

Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2018 yılı Mart ayında aylık en fazla artış sermaye malında ve yıllık en fazla artış ara malında gerçekleşti.

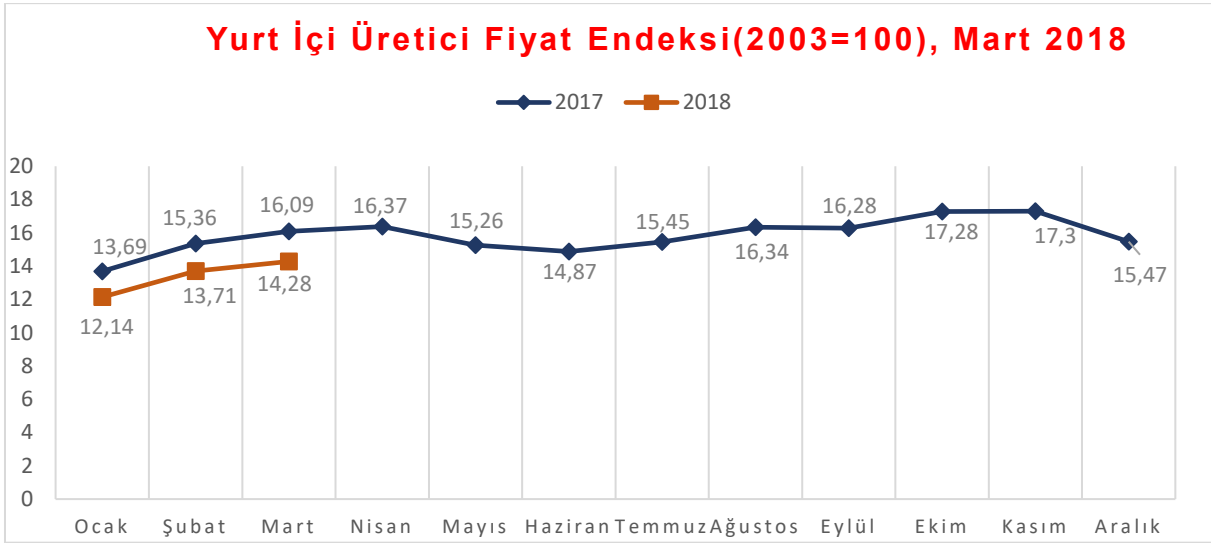
1.3. YURT İÇİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ DEĞİŞİM ORANI, MART 2018

Tablo 3: Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Değişim Oranı

	Mart 2018	Mart 2017
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	1,54	1,04
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	5,29	6,38
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	14,28	16,09
On iki ayın ortalamalarına göre değişim oranı (%)	15,35	6,89

Kaynak: TÜİK

Grafik 2: Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi

Kaynak: TÜİK

AÇIKLAMALAR: (ÜFE), Belirli bir referans döneminde ülke ekonomisinde üretimi yapılan ve yurtiçine satışa konu olan ürünlerin, üretici fiyatlarını zaman içinde karşılaştırarak fiyat değişikliklerini ölçen fiyat endeksidir. TÜFE ile ÜFE arasındaki temel fark, fiyat derlenen birimlerde ortaya çıkmaktadır.

- TÜFE'de fiyatlar, üreticilerin yanı sıra toptan satış noktalarından da (sebze, meyve ve balık hâllerinden) derlenmektedir. Toptan eşya fiyatlarına Katma Değer Vergisi (KDV) gibi vergiler dahil edilmektedir.
- ÜFE'de, fiyatların özellikle üreticilerden derlenmesi esastır ve ürün fiyatları vergiler hariç, yurtiçi peşin satış fiyatlarıdır.

2. EKONOMİK VERİLER; GÜVEN ENDEKSLERİ

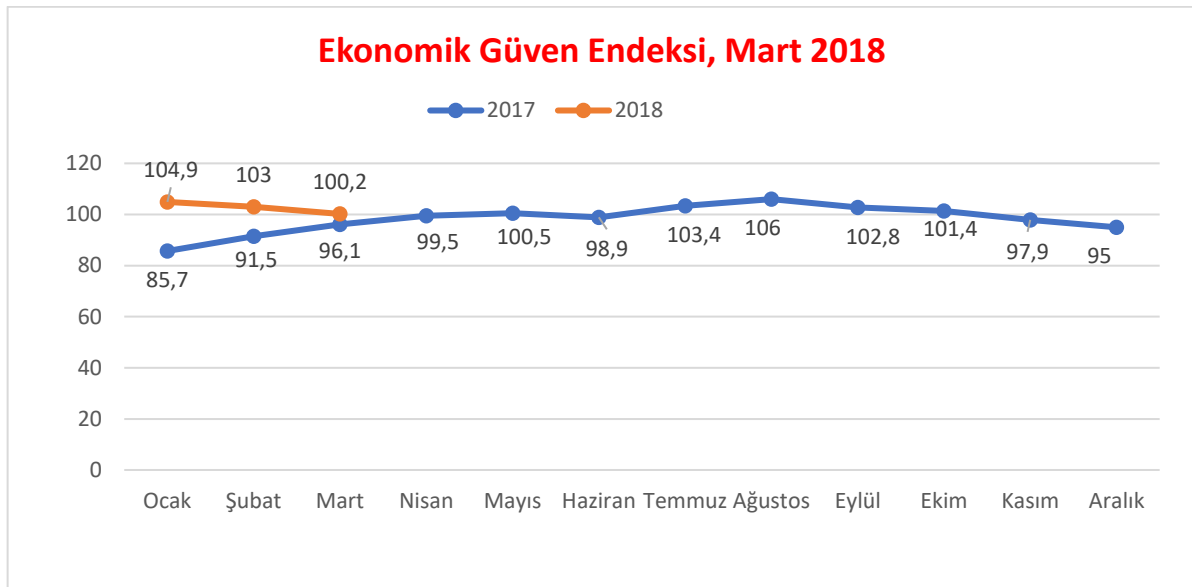
2.1. EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ, MART 2018

Ekonomik güven endeksi 100,2 oldu

Ekonomik güven endeksi Mart ayında bir önceki aya göre %2,6 oranında azalarak 103 değerinden 100,2 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

Mart ayında tüketici güven endeksi 71,3 değerine, reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi 109,5 değerine, hizmet sektörü güven endeksi 99,1 değerine, perakende ticaret sektörü güven endeksi 102,6 değerine ve inşaat sektörü güven endeksi 78,9 değerine geriledi.

Grafik 3: Ekonomik Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

2.1.1. EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ, ALT KALEMLERİ VE DEĞİŞİM ORANLARI, MART 2018

Tablo 4: Ekonomik Güven Endeksi, Alt Kalemleri Ve Değişim Oranları

Kaynak: TÜİK

Endeks Adı	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı %	
	Şubat 2018	Mart 2018	Şubat 2018	Mart 2018
Ekonomik Güven Endeksi	103,0	100,2	-1,8	-2,6
Tüketici Güven Endeksi	72,3	71,3	-0,1	-1,3
Reel kesim güven endeksi	110,8	109,5	-0,1	-1,2
Hizmet sektörü güven endeksi	100,7	99,1	-1,3	-1,6
Perakende ticaret güven endeksi	104,7	102,6	-1,5	-1,9
İnşaat sektörü güven endeksi	83,8	78,9	-3,7	-5,9

AÇIKLAMALAR: Ekonomik güven endeksi, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirme, beklenti ve eğilimlerini özetleyen bir bileşik endekstir. Endeks, tüketici güven endeksi ve mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşmaktadır.

Ekonomik güven endeksi hesaplamasında, her bir sektörün ağırlığı o sektörün normalleştirilmiş alt endekslerine eşit dağıtılarak uygulanmakta, güven endekslerine doğrudan uygulanmamaktadır. Bu kapsamda tüketici (4), reel

kesim (8), hizmet (3), perakende ticaret (3) ve inşaat (2) sektörlerine ait 20 alt endeks hesaplamada kullanılmaktadır.

Ekonomik güven endeksinin hesaplamasında kullanılan alt endeksler her ayın ilk iki haftasında derlenen veriler kullanılarak hesaplanmaktadır.

2.2. TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ, MART 2018

Tüketici güven endeksi 71,3 oldu

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Mart ayında bir önceki aya göre %1,3 oranında azaldı; Şubat ayında 72,3 olan endeks Mart ayında 71,3 oldu.

Hanenin maddi durum beklentisi endeksi 90,6 oldu

Hanenin maddi durum beklentisi endeksi bir önceki aya göre %0,7 oranında azalarak Mart ayında 90,6 oldu. Bu azalış, gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durumunun daha iyi olacağını bekleyenlerin azalmasından kaynaklandı.

Genel ekonomik durum beklentisi endeksi 95,1 oldu

Genel ekonomik durum beklentisi endeksi Şubat ayında 96,8 iken, Mart ayında %1,7 oranında azalarak 95,1 değerine düştü. Bu düşüş, gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durumun daha iyi olacağı yönünde beklentisi olan tüketicilerin bir önceki aya göre azalmasından kaynaklandı.

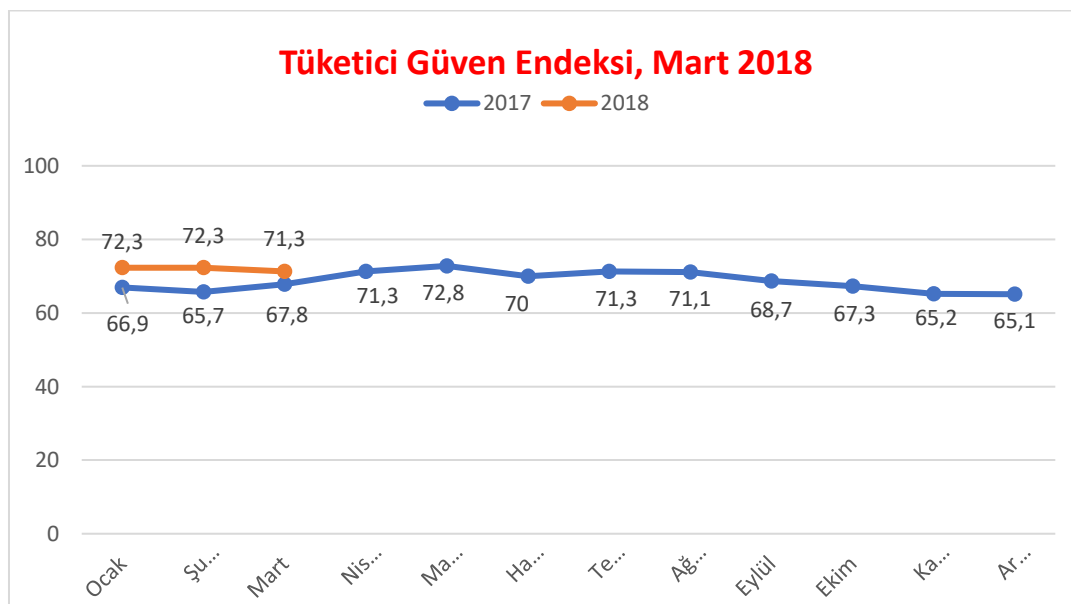
İşsiz sayısı beklentisi endeksi 73,5 oldu

İşsiz sayısı beklentisi endeksi bir önceki aya göre %2,4 oranında azalarak Mart ayında 73,5 oldu. Bu azalış, gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısında düşüş bekleyenlerin azalmasından kaynaklandı.

Tasarruf etme ihtimali endeksi 26 oldu

Tasarruf etme ihtimali endeksi Şubat ayında 25,7 iken, Mart ayında %1,2 oranında artarak 26 oldu. Bu artış, gelecek 12 aylık dönemde tasarruf etme ihtimali olmadığını düşünen tüketicilerin bir önceki aya göre azalmasından kaynaklandı.

Grafik 4: Tüketici Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

2.2.1. TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ, ALT KALEMLERİ VE DEĞİŞİM ORANLARI, MART 2018

Tablo 5: Tüketici Güven Endeksi, Alt Kalemleri Ve Değişim Oranları

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı %	
	Şubat 2018	Mart 2018	Şubat 2018	Mart 2018
Tüketici Güven Endeksi	72,3	71,3	-0,1	-1,3
Hanenin maddi durum beklentisi	91,3	90,6	0,2	-0,7
Genel ekonomik durum beklentisi	96,8	95,1	0,7	-1,7
İşsiz sayısı beklentisi*	75,3	73,5	-0,9	-2,4
Tasarruf etme ihtimali	25,7	26,0	-1,9	1,2

Kaynak: TÜİK

*İşsiz sayısı beklentisi endeksinin artması işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artış göstermektedir. Sorgulamalar gelecek 12 aylık dönem için yapılmıştır.

AÇIKLAMALAR: Aylık tüketici eğilim anketi ile tüketicilerin kişisel mali durumlarına ve genel ekonomiye ilişkin mevcut dönem değerlendirmeleri ile gelecek dönem beklentileri ölçülmekte ve yakın gelecekte yapılması planlanan harcamalarına ve tasarruflarına ilişkin eğilimleri saptanmaktadır.

2.3. TEPAV PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ, MART 2018

Perakende güveni 2018 ilk çeyreğinde geçen yılın üzerinde performans gösterdi

2018 yılının ilk üç ayını ortalama -11,1 puan seviyesinde tamamlayan TEPE, 2017 yılının ilk üç ayındaki seviyesine (-18,8) kıyasla iyileşme gösterdi. 2016 Şubat ayından bu yana (26 aydır) negatif seviyede bulunan perakende güveni bir önceki aya göre 1,0 puan azalarak, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 6,5 puan yükselerek, Mart ayında -10,0 değerini aldı. Perakende güveninin geçen yıla göre artışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerindeki iyileşme etkili oldu. Önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, satış fiyatı ve istihdam beklentileri Mart 2017'ye göre artarken, Şubat 2018'e göre azaldı. "Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörü, Mart ayında perakende güveninde en çok artış gösteren sektör oldu. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye geçen yıla göre daha iyi performans sergiledi.

Perakende güveni geçen geçen yıla kıyasla yükseldi

Mart ayında -10,0 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 6,5 puan artarken, geçen aya göre ise 1,0 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla göre artmasında geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki iyileşme etkili oldu. Şekil-1. TEPE (Mart 2017 – Mart 2018) 1

2.3.1. TEPAV PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ DEĞİŞİM ORANLARI, MART 2018

Tablo 6: TEPAV Perakende Güven Endeksi Değişim Oranları

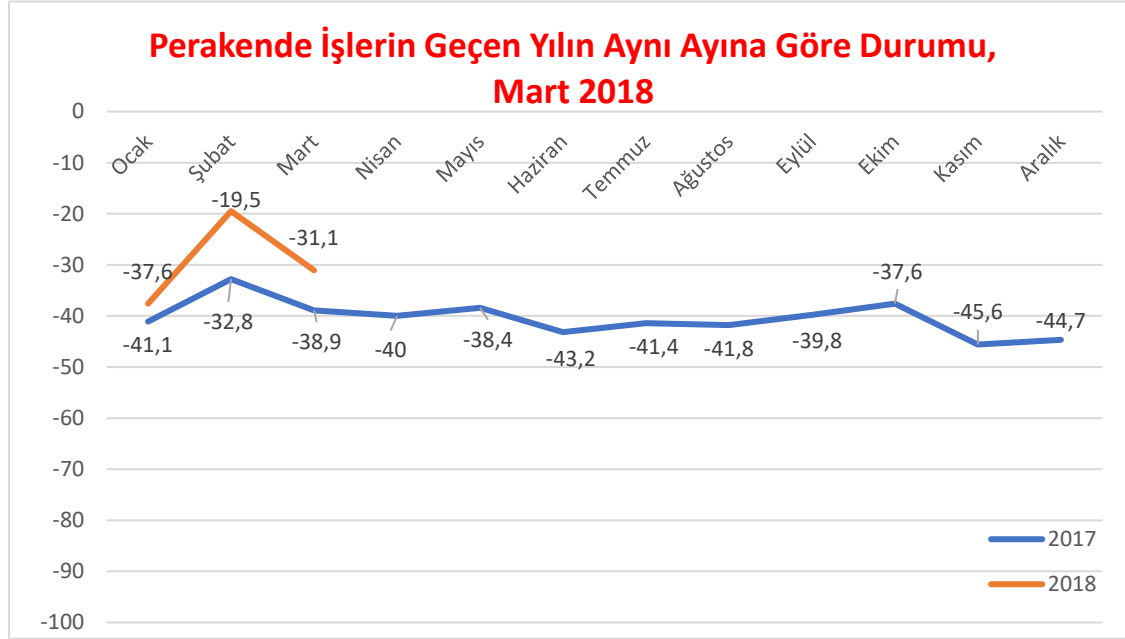
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-11,4	-3,7	-2,6	-7,2	-5,3	-5,4	-9,7	-11,6	-11,3	-3,5	3,7	2,5
2016	1,2	-6,6	-9,9	-5,0	-11,0	-11,9	-11,4	-8,0	-11,8	-16,9	-17,3	-15,6
2017	-16,0	-23,4	-14,8	-18,6	-16,2	-15,3	-19,0	-18,0	-18,7	-16,6	-18,3	0,7
2018	-14,3	-9,0	-10,0									

Kaynak: TEPAV

Perakendecilerin satış beklentileri geçen yıla göre yükseldi

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Mart 2018’de -0,3 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 1,3 puan azalırken; bir önceki yılın aynı ayına göre ise 11,9 puan arttı. Mart 2018’de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 44,2’si önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 30,8’i işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 25 oldu

Grafik 5: Perakende İşlerin Geçen Yılın Aynı Ayına Göre Durumu

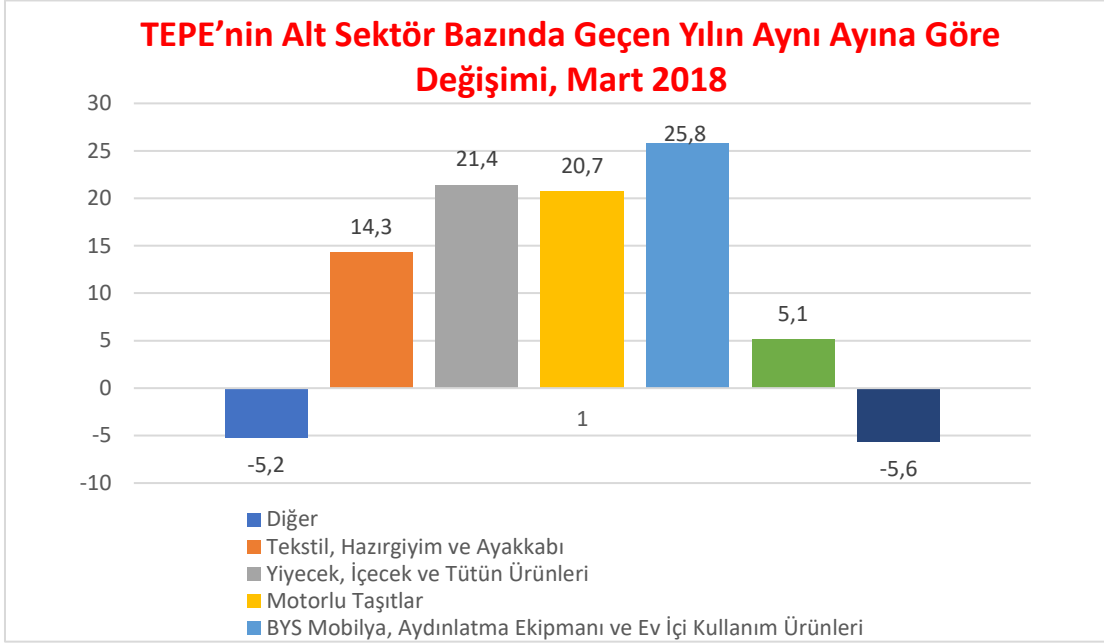

Kaynak: TEPAV

Perakende güveni en fazla artan sektör “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” oldu

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Mart 2018’de, geçen yılın aynı dönemine göre “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “motorlu taşıtlar”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” ve “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektörlerinde artış; “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörlerinde azalış gözlemlendi. “Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “motorlu taşıtlar”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörlerindeki artış ortalamasının üzerinde gerçekleşti. “Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörü perakende güveninde en fazla düşüşü sergileyen sektör oldu.

Grafik 6: Tepe'nin Alt Sektör Bazında Değişiminin Geçen Yılın Aynı Ayına Göre Durumu

Kaynak: TEPAV

Perakendede beklentiler geçen aya kıyasla düştü

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Mart 2018'de, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu" "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, satış fiyatı ve istihdam beklentileri" ve "işlerin geçen yıla göre durumu" göstergeleri Mart 2017'ye göre artarken, Şubat 2018'e göre azaldı. "Gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergesi hem Mart 2017'ye hem de Şubat 2018'e göre azalış gösterdi

3. EKONOMİK VERİLER; DIŞ TİCARET

3.1 İTHALAT- İHRACAT, ŞUBAT 2018

İhracat %9, ithalat %19,7 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2018 yılı Şubat ayında, 2017 yılının aynı ayına göre %9 artarak 13 milyar 176 milyon dolar, ithalat %19,7 artarak 18 milyar 936 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Dış ticaret açığı %54,2 arttı

Şubat ayında dış ticaret açığı %54,2 artarak 5 milyar 761 milyon dolara yükseldi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2017 Şubat ayında %76,4 iken, 2018 Şubat ayında %69,6'ya düştü.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ihracat %2,7 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2018 Şubat ayında bir önceki aya göre ihracat %2,7 arttı, ithalat %9,8 azaldı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2018 yılı Şubat ayında önceki yılın aynı ayına göre ihracat %8,9, ithalat %19,6 arttı.

Avrupa Birliği'ne ihracat %23,8 arttı

Avrupa Birliği'ne (AB-28) yapılan ihracat, 2017 yılının aynı ayına göre %23,8 artarak 6 milyar 844 milyon dolar olarak gerçekleşti. AB'nin ihracattaki payı 2017 Şubat ayında %45,7 iken, 2018 Şubat ayında %51,9 oldu.

En fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Almanya'ya yapılan ihracat 2018 Şubat ayında 1 milyar 359 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla 864 milyon dolar ile İtalya, 840 milyon dolar ile İngiltere ve 666 milyon dolar ile ABD takip etti.

İthalatta ilk sırayı Çin aldı

Çin'den yapılan ithalat, 2018 yılı Şubat ayında 1 milyar 863 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla 1 milyar 812 milyon dolar ile Rusya, 1 milyar 663 milyon dolar ile Almanya ve 875 milyon dolar ile Fransa izledi.

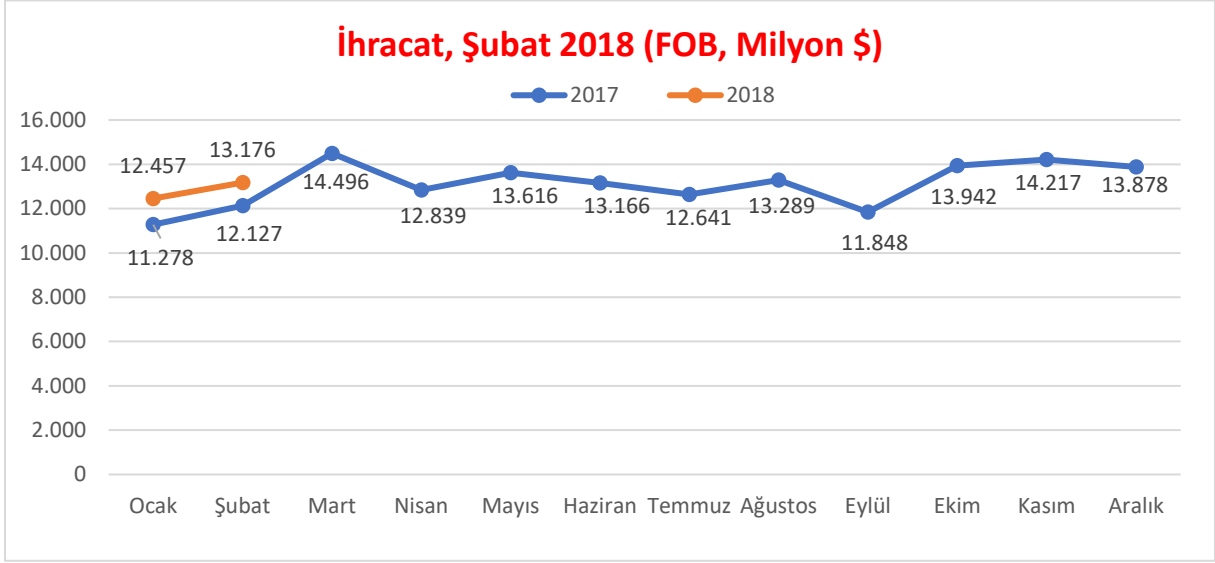
Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı %3,4 oldu

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.3 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Şubat ayında ISIC Rev.3'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %93,7'dir. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,4, orta yüksek teknoloji ürünlerin payı ise %38,4'tür.

Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ithalatı içindeki payı %14,9 oldu

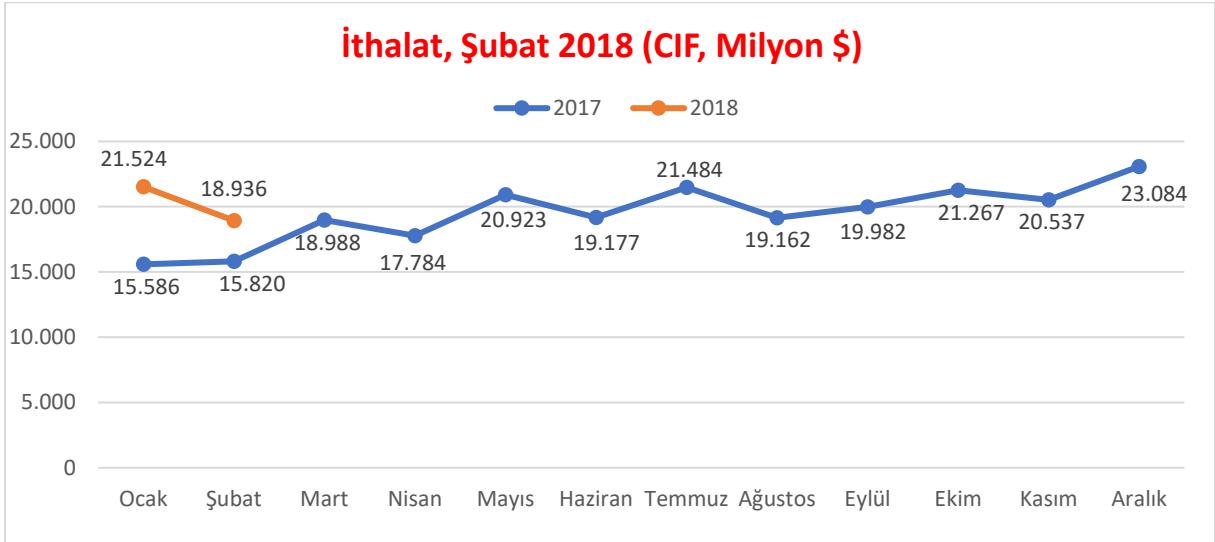
İmalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %79,2'dir. 2018 Şubat ayında yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %14,9, orta yüksek teknoloji ürünlerin payı ise %41,9'dur.

Grafik 7: İhracat

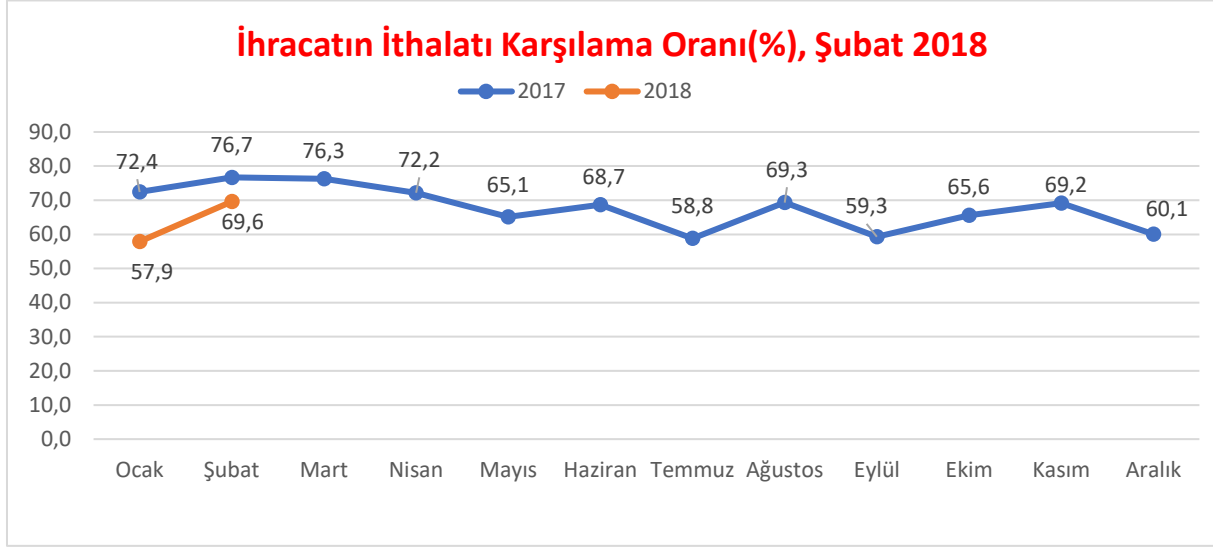
Kaynak: TÜİK

Grafik 8: İthalat

Kaynak: TÜİK

Grafik 9: İhracatın İthalatı Karşılama Oranı

Kaynak: TÜİK

3.2. İHRACATÇI FİRMALARIN KANUNİ MERKEZLERİ BAZINDA İHRACAT PERFORMANSI, MART 2018 (1000 \$)

Tablo 7: İhracatçı Firmaların Kanuni Merkezleri Bazında İhracat Performansı

No	İLLER	OCAK	ŞUBAT	MART	KÜMÜLATİF
	TOPLAM	12.188.743,01	12.889.416,27	15.105.791,08	40.161.157,05
1	İSTANBUL	5.132.270,06	5.340.703,69	6.692.671,05	17.156.671,55
2	BURSA	1.149.391,18	1.270.399,95	1.365.842,30	3.785.261,88
3	KOCAELİ	981.077,58	1.236.415,78	1.335.045,43	3.545.961,10
4	İZMİR	792.584,70	817.273,82	884.410,84	2.493.293,76
5	ANKARA	524.898,74	598.051,53	653.594,69	1.776.102,71
6	GAZİANTEP	522.247,48	541.835,40	612.307,35	1.675.675,95
7	SAKARYA	472.157,49	435.824,98	565.301,38	1.472.725,71
8	MANISA	294.388,44	316.670,41	398.679,10	1.009.589,08
9	DENİZLİ	261.437,14	259.894,75	313.656,44	834.287,89
10	HATAY	187.623,87	218.747,48	225.972,40	632.178,22
18	TEKİRDAĞ	73.512,48	76.616,11	87.534,80	237.438,25
50	KIRKLARELİ	6.690,87	6.849,55	9.586,52	23.126,93
59	EDİRNE	3.036,18	3.311,14	4.964,76	11.312,08

Kaynak: TİM

3.1. İLİMİZDEKİ İHRACATÇI FİRMALARIN SEKTÖR İHRACAT PERFORMANSI, MART 2018 (1000 \$)

Tablo 8: İlimizdeki İhracatçı Firmaların Sektör İhracat Performansı

SEKTÖR	31 MART			1 OCAK – 31 MART		
	2017	2018	DEĞ.	2017	2018	DEĞ.
Çelik	64,92	0,20	-99,70%	3.370,95	2.295,88	-31,89%
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	114,93	59,32	-48,39%	3.201,86	4.643,67	45,03%
Demir ve Demir Dışı Metaller	698,45	181,02	-74,08%	13.463,55	21.442,38	59,26%
Deri ve Deri Mamulleri	54,21	35,46	-34,58%	2.546,76	5.781,03	127,00%
Diğer Sanayi Ürünleri	12,16	0,00	-100,00%	184,29	1,11	-99,40%
Elektrik Elektronik ve Hizmet	641,70	75,92	-88,17%	22.920,17	30.733,71	34,09%
Fındık ve Mamulleri	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,46	0,00%
Gemi ve Yat	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%
Halı	20,93	0,00	-100,00%	445,17	583,92	31,17%
Hazır giyim ve Konfeksiyon	844,89	38,21	-95,48%	35.382,47	37.309,34	5,45%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	0,00	0,00	0,00%	1.232,45	1.590,38	29,04%
İklimlendirme Sanayii	104,69	0,08	-99,92%	9.088,99	10.182,87	12,04%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	992,43	133,99	-86,50%	30.436,98	36.537,52	20,04%
Kuru Meyve ve Mamulleri	0,00	0,00	0,00%	0,00	6,36	0,00%
Madencilik Ürünleri	33,94	0,00	-100,00%	2.288,42	2.030,96	-11,25%
Makine ve Aksamları	187,39	69,86	-62,72%	14.043,75	17.882,46	27,33%
Meyve Sebze Mamulleri	0,00	0,00	0,00%	22,48	28,78	28,04%
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	56,56	6,67	-88,20%	3.956,97	3.651,06	-7,73%
Mücevher	0,00	0,00	0,00%	0,46	0,08	-81,72%
Otomotiv Endüstrisi	692,02	106,80	-84,57%	16.529,98	25.159,64	52,21%
Savunma ve Havacılık Sanayii	0,11	0,00	-100,00%	23,48	21,44	-8,68%
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%
Tekstil ve Hammaddeleri	812,43	27,96	-96,56%	31.978,37	37.555,21	17,44%
Yaş Meyve ve Sebze	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%
Zeytin ve Zeytinyağı	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%
TOPLAM	5.331,76	735,50	-86,21%	191.117,57	237.438,25	24,24%
TÜRKİYE TOPLAM	913.047,37	235.001,19	-74,26%	35.264.049,63	40.161.157,05	13,89%

Kaynak: TİM

3.4. İLİMİZDEKİ İHRACATÇI FİRMALARIN ÜLKE İHRACAT PERFORMANSI, ŞUBAT 2018 (1000 \$)

Tablo 9: İlimizdeki İhracatçı Firmaların Ülke İhracat Performansı

SIRA		31 MART			1 OCAK - 31 MART		
		2017	2018	DEĞ.	2017	2018	DEĞ.
	TOPLAM	913.047,37	235.001,19	-0,74	35.264.049,63	40.161.157,05	0,14
1	ALMANYA	1.170,21	160,59	-86,28%	36.313,58	47.879,68	31,85%
2	İSPANYA	286,84	42,70	-85,11%	7.058,81	14.438,63	104,55%
3	FRANSA	214,15	59,75	-72,10%	8.903,05	11.544,41	29,67%
4	BULGARİSTAN	274,96	0,00	-100,00%	8.828,29	10.318,52	16,88%
5	İTALYA	187,34	0,00	-100,00%	7.546,20	9.797,44	29,83%
6	ROMANYA	157,16159	0	-100,00%	8297,92273	8699,60293	4,84%
7	BİRLEŞİK DEVLETLER	127,92	0,75	-99,41%	7.880,69	8.397,66	6,56%
8	BİRLEŞİK KRALLIK	262,59	187,12	-28,74%	8.633,56	7.651,60	-11,37%
9	POLONYA	1,34184	0	-100,00%	3428,71011	5218,11403	52,19%
10	MISIR	111,67298	0	-100,00%	5251,50417	5183,36614	-1,30%
11	DANİMARKA	250,38	1,71	-99,32%	5.569,48	5.055,05	-9,24%
12	FAS	165,85	1,49	-99,10%	2.496,09	4.813,21	92,83%
13	ÖZBEKİSTAN	0	68,464	0,00%	2748,96148	4117,31113	49,78%
14	HOLLANDA	231,65	21,74	-90,62%	4.281,34	4.011,35	-6,31%
15	RUSYA FEDERASYONU	83,52736	0	-100,00%	1505,26537	4000,81808	165,79%
16	IRAK	35,68	0,00	-100,00%	3.041,81	3.959,23	30,16%
17	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	7,06	0,00	-100,00%	3.247,76	3.711,58	14,28%
18	CEZAYİR	27,82	0,00	-100,00%	2.682,00	3.655,21	36,29%
19	BANGLADEŞ	7,86	0,00	-100,00%	3.985,71	3.292,61	-17,39%
20	YUNANİSTAN	393,39841	9,21941	-97,66%	2380,45071	3272,5539	37,48%

Kaynak: TİM

3.5. İLİMİZE GÖRE ÖNEMLİ SEKTÖRLER BAZINDA ÜLKEMİZİN İLK 5 ÜLKE İHRACAT PERFORMANSI, MART 2018 (1000 \$)

Tablo 10: İlimize Göre Önemli Sektörler Bazında Ülkemizin İlk 5 Ülke İhracat Performansı

SEKTÖR	SIRA	ULKE	1 MART- 31 MART 2017	1 MART- 31 MART 2018	DEĞ.
Demir ve Demir Dışı Metaller	1	ALMANYA	81.437,05	99.921,12	22,70%
	2	İTALYA	45.808,59	56.792,17	23,98%
	3	FRANSA	29.161,10	40.007,81	37,20%
	4	BİRLEŞİK KRALLIK	33.262,22	38.910,68	16,98%
	5	ROMANYA	21.017,45	28.065,68	33,54%
		Diğer	401.015,91	490.902,87	-3,52%
	Toplam	611.702,33	754.600,33	23,36%	
Elektrik Elektronik ve Hizmet	1	BİRLEŞİK KRALLIK	116.316,78	136.220,79	17,11%
	2	ALMANYA	95.829,88	106.795,70	11,44%
	3	FRANSA	62.014,40	82.390,52	32,86%
	4	İTALYA	40.339,94	41.143,05	1,99%
	5	İSPANYA	26.415,29	38.163,18	44,47%
		Diğer	566.750,47	626.661,42	-7,95%
	Toplam	907.666,75	1.031.374,67	13,63%	
Hazır giyim ve Konfeksiyon	1	ALMANYA	271.972,96	296.400,71	8,98%
	2	İSPANYA	154.245,49	223.460,90	44,87%
	3	BİRLEŞİK KRALLIK	170.051,15	177.362,83	4,30%
	4	HOLLANDA	72.642,63	89.480,53	23,18%
	5	IRAK	76.379,70	79.089,24	3,55%
		Diğer	784.647,24	817.719,26	-6,94%
	Toplam	1.529.939,18	1.683.513,47	10,04%	
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1	ALMANYA	75.829,89	88.029,13	16,09%
	2	İSPANYA	57.806,81	78.295,72	35,44%
	3	BİRLEŞİK DEVLETLER	84.367,60	66.411,53	-21,28%
	4	HOLLANDA	30.611,98	64.934,08	112,12%
	5	MISIR	79.269,42	64.667,26	-18,42%
		Diğer	327.885,70	362.337,72	24,79%
	Toplam	1.518.647,12	1.558.975,51	2,66%	
Makine ve Aksamları	1	ALMANYA	47.435,98	63.019,20	32,85%
	2	BİRLEŞİK DEVLETLER	38.029,73	31.436,64	-17,34%
	3	İTALYA	24.964,71	28.863,01	15,62%
	4	CEZAYİR	19.362,72	27.307,67	41,03%
	5	RUSYA FEDERASYONU	16.550,01	23.514,61	42,08%
		Diğer	146.343,15	174.141,12	22,85%
	Toplam	517.074,92	636.885,06	23,17%	
Otomotiv Endüstrisi	1	ALMANYA	411.236,64	452.215,36	9,96%
	2	İTALYA	335.701,28	404.778,84	20,58%
	3	FRANSA	262.678,70	329.894,55	25,59%
	4	BİRLEŞİK KRALLIK	295.376,63	278.914,23	-5,57%
	5	İSPANYA	162.552,10	180.675,22	11,15%
		Diğer	1.467.545,36	1.646.478,21	12,34%
	Toplam	2.708.841,81	3.146.222,45	16,15%	
Tekstil ve Hammaddeleri	1	İTALYA	72.618,56	76.530,43	5,39%
	2	BULGARİSTAN	61.278,89	49.933,07	-18,52%
	3	ALMANYA	39.731,67	43.291,46	8,96%
	4	İSPANYA	24.268,67	33.460,46	37,88%
	5	BİRLEŞİK DEVLETLER	30.524,11	31.296,85	2,53%
		Diğer	228.421,91	234.512,25	7,25%
	Toplam	755.319,01	792.338,75	4,90%	
TOPLAM			13.551.339,08	15.105.791,08	11,47%

Kaynak: TİM

4. BEŞERİ-EKONOMİK VERİLER; İSTİHDAM

4.1. İŞGÜCÜ MALİYET ENDEKSİ, IV. ÇEYREK EKİM-ARALIK 2017

Saatlik işgücü maliyeti endeksi %13,7 arttı

Takvim etkisinden arındırılmış saatlik işgücü maliyeti endeksi 2017 yılı IV. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %13,7, 2017 yılında ise bir önceki yıla göre %12,3 arttı. Endeks; sanayi sektöründe %12,7, inşaat sektöründe %14,4 ve hizmet sektöründe %14,2 arttı.

Saatlik kazanç endeksi %13,9 arttı

Takvim etkisinden arındırılmış saatlik kazanç endeksi 2017 yılı IV. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %13,9, 2017 yılında ise bir önceki yıla göre %12,3 arttı. Endeks; sanayi sektöründe %13, inşaat sektöründe %14,1 ve hizmet sektöründe %14,4 arttı.

Saatlik kazanç dışı işgücü maliyeti endeksi %12,8 arttı

Takvim etkisinden arındırılmış saatlik kazanç dışı işgücü maliyeti endeksi 2017 yılı IV. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %12,8, 2017 yılında ise bir önceki yıla göre %12,4 arttı. Endeks; sanayi sektöründe %11,6, inşaat sektöründe %15,8 ve hizmet sektöründe %13,3 arttı.

4.1.1. MEVSİM VE TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ ENDEKSLER VE DEĞİŞİM ORANLARI, IV. ÇEYREK: EKİM-ARALIK 2017 [2010=100]

Tablo 11: Mevsim Ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Endeksler Ve Değişim Oranları

Sektör	Saatlik işgücü maliyeti		Saatlik kazanç endeksi		Saatlik kazanç dışı işgücü maliyeti endeksi,	
	Endeks	Çeyreklik Değişim (%)	Endeks	Çeyreklik Değişim (%)	Endeks	Çeyreklik Değişim (%)
Toplam	247,1	4,0	244,9	4,0	258,1	4,0
Sanayi	247,4	2,7	246,7	2,8	250,9	2,2
İnşaat	307,3	3,5	302,1	3,0	330,6	5,4
Hizmet	242,4	4,9	239,6	4,9	256,9	5,1

Kaynak: TÜİK

5. İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ, 2017

İşsizlik oranı %10,9 seviyesinde gerçekleşti

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2017 yılında bir önceki yıla göre 124 bin kişi artarak 3 milyon 454 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise değişim göstermeyerek %10,9 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde 0,2 puanlık azalışla %9,4 kadınlarda ise 0,4 puanlık artışla %14,1 oldu.

Aynı yılda; tarım dışı işsizlik oranı bir önceki yıla göre değişim göstermeyerek %13 olarak tahmin edildi. 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı 1,2 puanlık artış ile %20,8 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran değişim göstermeyerek %11,1 olarak gerçekleşti.

İstihdam oranı %47,1 oldu

İstihdam edilenlerin sayısı 2017 yılında, geçen yıla göre 984 bin kişi artarak 28 milyon 189 bin kişi, istihdam oranı ise 0,8 puanlık artış ile %47,1 oldu. Erkeklerde istihdam oranı 0,5 puanlık artışla %65,6 kadınlarda ise 0,9 puanlık artışla %28,9 olarak gerçekleşti.

Bu yıl, tarım sektöründe çalışan sayısı 159 bin, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı ise 823 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin %19,4'ü tarım, %19,1'i sanayi, %7,4'ü inşaat, %54,1'i ise hizmetler sektöründe yer aldı. Bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında hizmet sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0,4 puan, inşaat sektörünün payı 0,1 puan artarken, tarım sektörünün payı 0,1 puan, sanayi sektörünün payı 0,4 puan azaldı.

İşgücüne katılma oranı %52,8 olarak gerçekleşti

İşgücü 2017 yılında bir önceki yıla göre 1 milyon 108 bin kişi artarak 31 milyon 643 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,8 puan artarak %52,8 olarak gerçekleşti. Erkeklerde işgücüne katılma oranı 0,5 puanlık artışla %72,5, kadınlarda ise 1,1 puanlık artışla %33,6 olarak gerçekleşti.

Tablo 12: Temel işgücü göstergeleri, 2016,2017

	TOPLAM		ERKEK		KADIN	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
15 ve daha yukarı yaştakiler	(Bin)					
Nüfus	58.720	59.894	29.031	29.649	29.689	30.244
İşgücü	30.535	31.643	20.899	21.484	9.637	10.159
İstihdam	27.205	28.189	18.893	19.460	8.312	8.729
İşsiz	3.330	3.454	2.006	2.024	1.324	1.431
İşgücüne dahil olmayanlar	28.185	28.251	8.133	8.166	20.052	20.085
	(%)					
İşgücüne katılma oranı	52,0	52,8	72,0	72,5	32,5	33,6
İstihdam oranı	46,3	47,1	65,1	65,6	28,0	28,9
İşsizlik oranı	10,9	10,9	9,6	9,4	13,7	14,1
	15-64 yaş grubu					
İşgücüne katılma oranı	57,0	58,0	77,6	78,2	36,2	37,6
İstihdam oranı	50,6	51,5	70,0	70,7	31,2	32,2
İşsizlik oranı	11,1	11,1	9,8	9,6	14,0	14,4
	Genç Nüfus (15-24 yaş)					
İşsizlik oranı	19,6	20,8	17,4	17,8	23,7	26,1
Ne eğitimde ne istihdamda olanların oranı	24,0	24,2	14,6	14,6	33,5	34,0

Kaynak: TÜİK

İşsizlik oranı en yüksek bölge TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) oldu

İşsizlik oranı en yüksek bölge %26,9 ile TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) iken, işsizlik oranı en düşük bölge %3,6 ile TR90 (Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane) oldu.

En yüksek istihdam oranı TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop) Bölgesi'ne ait oldu

En yüksek istihdam oranı %54,4 ile TR82 (Kastamonu, Çankırı, Sinop) Bölgesi'nde gerçekleşti. En düşük istihdam oranı ise %28,2 ile TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) Bölgesi'nde oldu.

İşgücüne katılma oranı en yüksek bölge TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) oldu

En yüksek işgücüne katılma oranı %59,1 ile TR21 (Tekirdağ, Edirne, Kırklareli) Bölgesi'nde gerçekleşti. En düşük işgücüne katılma oranı ise %38,6 ile TRC3 (Mardin, Batman, Şırnak, Siirt) Bölgesi'nde oldu.

6. KULLANILAN VERİLERİN KAYNAKLARI

Ekonomik, Ticari, Sosyal ve Finansal verilerden oluşan çalışmada 'TÜİK', 'TOBB', 'BDDK', 'TBB', 'TCMB', 'Ekonomi Bakanlığı', 'Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı', 'Gümrük ve Ticaret Bakanlığı', 'Kalkınma Bakanlığı', 'TİM', 'İMİB', 'TEPAV' ve diğer resmi kaynakların yayınladıkları istatistik ve veriler kullanılmıştır. Hatalı veri ve yazım hatalarında ilgili kurumların yayınladıkları orijinal veriler geçerlidir.